

2021/2255(INI)

20.6.2022

STANOVISKO

Výboru pro regionální rozvoj

pro Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku a Výbor pro kulturu a vzdělávání

o Novém evropském Bauhausu
(2021/2255(INI))

Zpravodajka (*): Martina Michels

(*): Přidružený výbor – článek 57 jednacího řádu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro regionální rozvoj vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku a Výbor pro kulturu a vzdělávání jako věcně příslušné výbory, aby do svého návrhu usnesení začlenily tyto návrhy:

1. vítá iniciativu Nový evropský Bauhaus (NEB), jejímž cílem je rozšířit Zelenou dohodu pro Evropu a dát jí silný tvůrčí a kulturní rozměr, přiblížit ji občanům EU a doplnit strategie územní, sociální a ekonomické soudržnosti o hodnoty estetických, udržitelných a inkluzivních řešení;
2. domnívá se, že tyto zásady NEB by měly být rovněž začleněny do výdajů, které v rámci politiky soudržnosti směřují na budování odolnosti vůči změně klimatu a posilování sociální soudržnosti s cílem zlepšit kvalitu života lidí v EU transformací míst, v nichž žijí, přičemž NEB by měl fungovat jako hnací síla hospodářského rozvoje, a věnováním náležitě pozornosti kulturnímu dědictví;
3. připomíná, že iniciativa NEB rozvíjí sociální a komunitní funkce původního Bauhausu tím, že začleňuje umění a architekturu do každodenního bydlení a pracovního života lidí; poukazuje na naléhavou otázku rostoucích cen energie a z toho vyplývajícího nárůstu energetické chudoby mezi domácnostmi v EU;
4. zdůrazňuje, že NEB proto musí upřednostňovat sociálně inkluzivní a energeticky účinné budovy se systémy výroby energie z obnovitelných zdrojů, které mohou uspokojit veškerou zbytkovou poptávku nebo jiné potřeby energetického systému, včetně potřeb udržitelných dopravních prostředků, jakož i dobrá, přístupná a cenově dostupná řešení v oblasti bydlení navržená se smysluplným zapojením obyvatel do rozhodovacího procesu a v souladu s nejlepšími možnými normami, které pomohou snižovat uhlíkovou stopu bydlení a využívání energie a zdrojů v budovách a přispějí k boji proti energetické chudobě;
5. vítá také iniciativu NEB jako možný most mezi vědou a technikou a uměním a kulturou, mezi příhraničními regiony, mezi severní a jižní Evropou a Evropou východní a západní;
6. uznává potenciál NEB, který mohou využít místní orgány a regiony k posílení sociální, ekonomické a teritoriální soudržnosti a zdůrazňuje důležitost zásady víceúrovňové správy; zdůrazňuje ale, že možnost zapojit se do NEB musí být plně inkluzivní a dostupná všem, včetně marginalizovaných komunit, seniorů a lidí, kteří jsou vystaveni bezdomovectví, rasismu, diskriminaci, chudobě nebo sociálnímu vyloučení, a všem regionům, včetně okrajových městských oblastí, přeshraničních oblastí, oblastí zasažených průmyslovými přeměnami a regionů, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou oblasti s nízkou hustotou obyvatelstva, venkovské a horské oblasti, ostrovy a nejvzdálenější regiony;
7. zdůrazňuje, že subjekty, jako jsou místní a regionální orgány, které jsou klíčovými aktéry při zvyšování účasti veřejnosti, malé a střední podniky, sousedské organizace, příslušné sociální podniky, družstva a především místní obyvatelé, musí být hybnou

silou projektů NEB a musí nabízet všem zúčastněným stranám možnost sdílet vize a čelit výzám; dále zdůrazňuje, že by mělo být zajištěno plné dodržování přístupu zdola nahoru prostřednictvím smysluplného zapojení občanské společnosti a dalších příslušných zúčastněných stran a konzultací s nimi;

8. zdůrazňuje, že NEB by měl podporovat projekty, které se zaměřují na rozvoj komunit a veřejného prostoru, infrastruktury, inteligentní udržitelné mobility a logistiky v obytných oblastech a vyzývá k dlouhodobým investicím do udržitelného a cenově dostupného bydlení s cílem přispět ke stabilním trhům s bydlením a čelit tak negativním dopadům spekulací s nemovitostmi, vyřešit problém bezdomovectví a podpořit místní hospodářský růst, pracovní příležitosti, výzkum a inovace;
9. zdůrazňuje skutečnost, že NEB bude mít přidanou hodnotu pouze tehdy, bude-li proveden na základě skutečně integrovaného přístupu, který se bude zabývat nejen sociálními problémy a problémy v oblasti klimatu, ale který bude také zlepšovat blahobyt a sociální soudržnost místních komunit; je toho názoru, že projekty NEB musí být inkluzivní, vstřícné k uživatelům, zejména pokud jde o osoby se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu, a spravedlivé; zároveň věří, že musí přispívat k cenové dostupnosti zelené a digitální transformace a měly by dodržovat zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v městském a územním plánování, v bydlení, při odolných a udržitelných renovacích, přestavbách budov a obnově veřejného a zeleného prostoru jako centra společenského života, a to pro všechny, po celé EU;
10. je toho názoru, že NEB musí zlepšit zastavěné prostředí a věnovat větší pozornost kvalitě a konzistentnosti opatření zaměřených na renovaci, opětovné použití a nové využití starých a opuštěných budov a míst s cílem vytvořit zdravé a cenově dostupné bydlení nebo veřejné kulturní, umělecké a rekreační prostory, a tím přikládat větší hodnotu ochraně a zachování kulturního dědictví; v této souvislosti navrhuje prozkoumat používání tradičních přístupů nebo prvků, jako jsou udržitelné stavební materiály nebo stavební techniky, neboť je to v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, odráží to různorodou multikulturní identitu EU a významně by to obohatilo iniciativu NEB;
11. trvá na tom, aby byla pečlivě zvážena potřeba rozvoje zelených ploch a udržitelné, přístupné, bezpečné a pohodlné veřejné i individuální mobility, infrastruktury a hledání řešení; podporuje formy pouličního umění, které mohou zvýšit kvalitu a přitažlivost místních čtvrtí a veřejných prostor;
12. vyzývá NEB k podpoře 15minutových měst s cílem poskytovat všechny základní služby a občanskou vybavenost v docházkové vzdálenosti, inovativním způsobem řešit rozvoj udržitelných městských oblastí a zajistit udržitelná řešení v oblasti mobility, inkluzivní veřejné prostory a řešení vycházejících z přírody;
13. konstatuje, že NEB zahrnuje mnoho rozměrů a oblastí politiky, což může pro regionální a místní orgány představovat výzvu, aby plně posoudily, jak co nejlépe využít příležitosti, které nabízí;
14. vybízí vnitrostátní orgány, aby poskytovaly technickou podporu, a prosazovaly tak nejlepší a nejkreativnější vědecké a technologické projekty, které umožňují vytváření nových pracovních míst a příležitostí, zejména pro místní malé a střední podniky;

15. zdůrazňuje schopnost iniciativy NEB poskytovat místním a regionálním orgánům a občanské společnosti více příležitostí k vzájemnému učení se osvědčených postupů, zejména pokud jde o inkluzivní projekty, kterých se účastní nevládní organizace a další příslušné zúčastněné strany, a o interdisciplinární koordinaci.
16. domnívá se, že program by měl podporovat a usnadňovat spolupráci mezi různými druhy veřejných a soukromých zúčastněných stran;
17. zdůrazňuje, že při provádění NEB mají klíčovou úlohu veřejné orgány na místní a regionální úrovni, jakožto přední aktéři v boji proti změně klimatu a při zajišťování hospodářské, územní a sociální soudržnosti, a trvá na tom, že vnitrostátní, regionální a místní orgány by měly mít pravomoc tento proces usnadnit a zdržet se zavádění dalších zbytečných byrokratických kritérií;
18. vyzývá proto Komisi a členské státy, aby jasně nadefinovaly kritéria pro způsobilost, hodnocení a udělení grantu, jakož i konkrétní a cílené informace a pokyny k tomu, jak rozvíjet a financovat projekty – včetně projektů malého rozsahu – s cílem podpořit obnovu měst a architekturu a využít příležitostí v oblasti technologií a budování kapacit;
19. zdůrazňuje, že je důležité stanovit jasné podmínky pro udržitelnost a následné řízení projektů financovaných z iniciativy NEB, a vyzývá Komisi, aby zvažila možnost zavedení harmonizovaných a udržitelných ukazatelů EU pro měření rozvoje regionů, zejména prostřednictvím projektů NEB;
20. konstatuje, že NEB propojuje tři pilíře městské agendy EU a žádá, aby byl propojen s partnerstvími městské agendy EU, neboť tato agenda již téměř čtyři roky pracuje na koncepcích souvisejících se Zelenou dohodou pro Evropu a s iniciativou NEB, zejména pokud jde o kapacity pro opatření v oblasti klimatu, návrh ekologizačních měst a využívání veřejných prostor;
21. zdůrazňuje úspěšné výsledky, které byly odvedeny v rámci programu URBACT, pokud jde o vývoj nástrojů, které by měly budovat součinnost s NEB s cílem podpořit územní spolupráci a inovace při výměně osvědčených postupů v oblasti obnovy měst;
22. vyjadřuje politování nad nedostatečnou jasností, pokud jde o financování iniciativy NEB od roku 2023; trvá na tom, že náležité a dostupné veřejné financování a technická podpora mají zásadní význam pro podporu a realizaci myšlenek a projektů NEB na místní a regionální úrovni; vyzývá Komisi a členské státy, aby včas a v příslušných jazycích poskytly místním a regionálním orgánům relevantní, jasné a uživatelsky vstřícné informace a instrukce ke všem finančním možnostem a podporovaly sdílení osvědčených postupů, zejména co se týče přilákání dostatečných veřejných i soukromých investic;
23. konstatuje, že pokyny k financování a strategie financování by mohly pomoci podpořit vnitrostátní, regionální a místní orgány, aby se spojily ve snaze o co nejlepší využití různých fondů EU, včetně možností financování souvisejících s renovační vlnou, pro mezioborové, inovativní a udržitelné projekty;
24. bere na vědomí přístup ad hoc k poskytování finančních prostředků na projekty NEB, mimo jiné prostřednictvím strukturálních a investičních fondů, zejména Evropského

fondu pro regionální rozvoj, v souladu s jeho cílem podporovat udržitelný rozvoj měst; zdůrazňuje, že rozpočet přidělený na období 2021–2027 na stávající politiku soudržnosti spolu se silným důrazem na chytrá, ekologická a sociálně-politická opatření poskytne financování pro nové inovativní projekty; požaduje intenzivní koordinaci mezi těmito fondy a programy NEB; vyjadřuje nicméně politování nad tím, že na rozdíl od pravidelně vyjadřovaného postoje Parlamentu, že nové iniciativy vyžadují dodatečné finanční prostředky, žádné nové prostředky nebyly poskytnuty; zdůrazňuje, že pouhé přerozdělení stávajících finančních prostředků nebude stačit k dosažení cílů této iniciativy;

25. je toho názoru, že má-li být NEB v dlouhodobém horizontu účinný, viditelný a úspěšný, bude potřebovat dodatečné finanční zdroje v období po roce 2027; vyzývá proto Komisi, aby zvážila vytvoření programu financování NEB EU do příštího VFR a aby za tímto účelem včas předložila návrh s vyhrazeným a stabilním rozpočtem;
26. zdůrazňuje, že je zapotřebí integrovat dlouhodobou vizi do politiky soudržnosti a do dalších politik EU s cílem vytvořit strukturovanou iniciativu schopnou vytvářet vyhlídky na rozvoj a zaměstnanost; domnívá se proto, že posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru, zejména s malými a středními podniky, má zásadní význam;
27. vyzývá Komisi, aby začlenila NEB do příslušných budoucích právních předpisů, zajistila, aby doplňoval další oblasti politiky EU, a zejména politiku soudržnosti, a aby poskytla odpovídající dodatečné zdroje, které budou přístupné konkrétním cílovým skupinám;
28. vyzývá členské státy, aby podporovaly součinnost mezi projekty NEB a zavedenými operačními programy soudržnosti, pokud jde o obsah, organizační opatření a financování, a to na základě místních, participativních, partnerských a víceúrovňových přístupů, které se zaměřují na místní potřeby a rozvoj;

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	15.6.2022
Výsledek konečného hlasování	+ : 36 - : 0 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoș Benea, Rosanna Conte, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ștefan Motreanu, Andželika Anna Mozdżanowska, Niklas Nienäß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farreng, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer, Yana Toom
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Pietro Fiocchi, Vlad Gheorghe, Sandro Gozi, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

36	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Anđželika Anna Moždžanowska
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
RENEW	Asger Christensen, Laurence Farreng, Vlad Gheorghe, Sandro Gozi, Susana Solís Pérez, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Corina Creţu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
THE LEFT	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
VERTS/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienäb, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

4	0
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi, André Rougé

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se